

n. 1789.

Ignacy a. S. Maria de Mercede (Ję. Grabowski)

Odpowiedź permissum autorowi książeczki

o tytule: Co jest Papier &c.

kul. 9.

In libro Joannis Jacobus

Archiepiscopi Electoris Palatinus

ODPOWIEDZ

N2056

BEZIMIENNEMU AUTOROWI XIĄŻECZKI
W TYTULE

CO JEST PAPIEZ

WYDANEY
W IERSZEM ŁACINSKIM

PRZEZ
I. Sz. DRUKOWANA
TERAZ POLSKIM W IERSZEM

PRZY ŁACINSKICH PRZEDRUKOWANYCH
z Dodatkiem okazującym
PIERWIASTKOWE DOSTOJENSTWO

PAPIEZA

ZA PAPIESTWA PIUSA VI.
PRZEZ

X. JGNACEGO A S. MARIA DE MERCEDE TRYNITARZA

WYDANA

ROKU 1789.

ZDOZWOLENIEM ZWIERZCHNOŚCI

Z Biblioteki Jagiellońskiej

w Warszawie w Drukarni XX. Misyjonarzow

Y W WILNIE
U XX. BAZYLIANOW

ODPOWIEDZ ŁACIŃSKA

Quid sit Papa, rogas? quid tu sis? quæro vicissim,
Nullius fidei te tua scripta probant.

Si tibi nulla fides, pietas quoque desit, oportet,
Nullius fidei non pius esse solet.

Impius est, quem nulla Dei reverentia tangit,
Hæc nulla est: Christum ni venerere simul.

Ut decet, Hunc unquam veneraris, munere Christi
Fungentem solum ni venerere Pium.

Cum doceas, quod & hoc fungatur Episcopus omnis,
Impius es: Christum dividis, atque negas.

Munere Apostolico fungatur Episcopus omnis,
Non nego: Sed Christi munere Papa regit:

Non est de nihilo, quod nullus Apostolus alter
Det Successores Traditione suos.

Petra Petrus: Christus lapis est: Ecclesia in illis
Sic stat, eam ut dæmon non superare queat.

Pascit oves omnes Christi; sed pascit & Agnos
Petrus, ab hoc pasci qui negat, hædus erit.

Cur vis, cum dæmon cribrandos expetit omnes;
Tantum pro Petri Christe rogare fide?

Nempe suos Fratres Conversus firmet, oportet,
Dein claves Cæli quis nisi Petrus habet?

Si solus Petrus hæc habuit, Successor & omnis
Usque Pium ut teneat, qua ratione negas?

Si tamen usque negas; Primatum destruis omnem:
Ast aliquem statuis; qua ratione probas?

Sic

ODPOWIEDZ POLSKA

Co jest Papież, pytasz się; coś ty? pytam wzajem,
Nie znać z twych pism, byś jakiey żył wiary zwyczajem.

Skoro w kim nie masz wiary w tym i na czci — zbywa,
Bo koniecznie bezwierny człek bezbożnym bywa.

Bezbożnym jest o żadną cześć Boską niedbały,
A czią żadną nie jest cześć — bez Chrystusa chwały:

Wszakże nigdy nie uczcisz zupełnie Chrystusa,
Nie czcząc Chrystusowego Zastępcy Piusa.

Gdy zastępstwo Chrystusa wszem Biskupom swoisz,
Bezbożnyś, przelż Chrystusa, kiedy go tak dwoisz.

Mów, że w każdym Biskupie Apostolska władza,
Nie zaprę; lecz w władzy Chrystusowej sam Papież zaradza,

Zaden infzy Apostoł w swej władzy sposobie,
Krom Piotra, nie stanowił następcy po sobie.

Piotr opoką, kamieniem, Chrystus; na nich stoi
Kościoł tak, iż się czarta przemocy nie boi.

Paśie wszystkie Chrystusa owce i barany
Piotr, kto prze się tey paśzy, kozłem ma być znany.

Czem? gdy czart wszystkich Uczniow czynił nagabanie;
Chrystus tylko za Piotra błagał nieukannie.

Przeto, by on swych braci utwierdzać był winny,
Przetoż, klucze Niebieskie Piotr wzioł, nie kto inny.

Jesliż sam Piotr te dary miał, takiegoż mienia
Następcom czy masz jaki dowod zaprzeczenia?

Jesli jednak przesz; niszczyfz pierwszeństwo wszelakie
Lecz jakoweż stanowisz; a z jakich prawd takie?

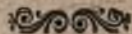
Aj

Tak

ODPOWIEDZ ŁACIŃSKA

Sic volo: Sic fit: ais; Stat pro ratione voluntas,
 Quem doctum moveant talia dicta virum?
 Sit penes arbitrium Legere, & Conscribere multa,
 Non penes arbitrium est, Conciliare fidem.
 Nunc iterum quæro, quid tu sis? nomen honestum
 Si tibi? cur retices? nempe latere cupis.
 Sed lateas, lateant etiam tua scripta per omne
 Tempus, & ut sapias, perge latere domi.
 Forte latens disces, quid sit lex mentis? & illa
 In membris? quid & hæc? quid tibi & illa velit?
 Ne fors divinam, nullo discrimine facto,
 Legem naturæ quamlibet esse putes.
 Forsitan a falso disces fecernere verum,
 Ac uti Libro cum pietate Sacro.
 Non juvat Hic, nisi Traditio jungatur eidem;
 Et Judex falsi, & fallere qui nequeat.
 Fors & ab improprio proprium fecernere sensum
 Scripturæ disces; Hic labor, hoc opus est:
 Doctores misit Christus, Legisque peritos.
 Si te non misit, quis mihi Doctor eris?
 Forsan in obsequium fidei submittere disces
 Hunc intellectum, quo duce falsa doces;
 Fors disces, nequeat quod nostra Ecclesia carpi,
 Hæc quasi firma minus, quam vetus illa, foret.
 Est eadem semper veterisque novæque potestas,
 Non est ad veterem cur rediisse velis.
 Forsan & Auctorum disces discernere fensa,
 Ne tribuas multis, quod docet unus adhuc.
 Fors discernendi Leges firmabis & usu,
 Exlex in scriptis ne videre tuis.
 Fors erit, ut discas nova scribere, sed tua; nam sub
 Nomine scripta tuo, sunt aliena magis;
 Sunt aliena magis; sed quorum? dicere nolo;
 Sunt sine judicio conglomerata, Sat est.

J. Sz:

ODPOWIEDZ POLSKA

Tak chce, tak ma być, mówisz; wola jest dowodem?
 Takież zdanie mądrymu może być powodem?
 Bądź twojej woli, wiele czytać i pisywać,
 Lecz nie twej woli Wiarę twym zdaniom zyskiwać.
 Tetaz znowu pytam się, ktoś jest? czyś Imienia
 | Zaczego? czem je zmilczasz? a chcesz utajenia?
 Lecz ty się, ty twe pisma zawsze pokryjomu,
 Y byś się stał rozsądnym zaważ się być w domu.
 Może, tając się, doznasz praw członków i myśli,
 Y co myśl, co chuć członków do czynienia kryśli;
 Byś nie mniemał wszelakich praw bez wyróżnienia,
 Boskich, bądź jednakowych z prawem przyrodzenia.
 Mógłbyś umieć rozeznąć prawdę i wykręty,
 Y w pobożnym użyciu mieć pisma text Święty.
 Ten nie wspiera aż z wieści podaniem złączony
 Y z Sędzią, który nie ma zwieść, ni być zwiedziony)
 Nauczysz się z niewłasnym własne pism znaczenie
 Rozeznąć, to praca, to powłoka łasczenie.
 Chrystusa są posłańcy Doktor i praw dawca,
 Ty gdyś nie słany; czyich nauk jesteś sprawca?
 Mógłbyś umieć ten rozum do wiary urzędu
 Nakłaniać, za którego myłką uczysz błędu.
 Poznałbyś, iż nasz Kościół nie może być rwany;
 Bo jak dawny jest równie dziś umocowany.
 Dawnego i nowego jednaż władza zgola,
 Poczóż chcesz do dawnego wracać się Kościoła?
 Możebyś się nauczył znać autorów zdania,
 Byś nie wlażczył dla wielu jednego mniemania.
 Byś ku rozeznawaniu z zwyczajów ustawy
 Uczuł prawo, a nie był w twych pismach bezprawy.
 Może włożył się pisać własne wynalazki:
 Zaś wydane pisma są cudzych pism obrazki.
 Są pewniey cudze; czyież? niechce ci powiedzieć;
 Są to zbiór nierozumny, dość ci o tym wiedzieć.

J. Sz: przez J. Gr:

DODATEK SAM POLSKI

TŁUMACZA TEJ ŁACINY

Okazujący Pierwiastkowe Dostoieństwo Papieża.

Nad ten zbiór znicowany są takieże wagi,
Mniemania uymuiące Papięskiej powagi.

Które Piotrowi kluczow Niebieskich nadania,
Y na ziemi wszystkiego dzielność związywania.

Obietnicę mienia bydz dla wszystkich ziszczoną
Apostołow; bo wszystkim nieograniczoną.

Rozgrzeszać, nie rozgrzeszać Pan dał razem władzę,
Ne zaś kazał jej szukać w Piotrowej powadze.

Związywać, rozwiązywać wszystkim z Piotrem równie
Apostołom zupełną moc dał jednośłownie.

Więc jak Biskup po Piotrze następcę, tak inny
Po każdym Apostole nie podlegle czynny.

§ § §

Lecz że tych pism na tego wniosku uroienie,
Złość wzywa na Kościelnych urzędow zwaśnienie

Chitrze; więc by się nie zwieść, przeyrzeć należycie
Apostolskie przy Pietrze i Chrystusie życie.

Aż *Nayprzód*: uyrzem mnieyşe nadanie każdemu
Apostołowi, niżli Piotrowi jednemu

Aż *Powtóre*: da się znać Piotr w swoim Imieniu,
Pierwszy czyńca ze wszystkich w każdym zgromadzeniu.

Aż doznamy, jak wszyscy z Piotrowego Zboru
Szukali na swe dzieła stwierdzenia i wzoru.

*Co do większości daru Piotrowi do władzy
danego nad innych.*

Raz jedne, dwakroć drugie w Kościele władania
Mieli z Chrystusowego Uczniowie nadania,

Pierw-

Pierwsze z tych; dać lub wstrzymać z grzechów rozgrzeszenie (a)

W rozsyłaniu natchnieni wzięli poruczenie.

Te rozesańcem w kupie iść niepodobna,

Też iść jako sekret miał każdy z osobna,

Lecz drugie raz dawane samemu Piotrowi, (b)

Dane znow Apostołom z Piotrem ogółowi. (c)

Piotr sam był upewniony, że toż będzie w Niebie

Związano, co związanym na ziemi przez ciebie.

Inni zaś Ucznie z Piotrem równie obdarzeni,

Na kiedyż? nie na ten raz, gdy są rozstrzychnieni;

Lecz gdy w swym zgromadzeniu nazwanym Kościołem (d)

Upor czyi załkarzony rozsądzaiąc współem,

Wskazą niby pogański lub jawnogrzeźniczy,

W ten czas go Bóg i w Niebie za takiż policzy.

Z przyczyn; że na ich zgodne dwóch na ziemi zdanie (e)

Wszystko, o co poproszą, w Niebiesiech się stanie.

§ § §

Piotr sam jeden, czym razem wszyscy, obdarzony,

Znow w ich oczach paść Pańskie owce przełożony.

Nad kimże przełożony? kiedy nad owcami

Chrytusa? czyliż i nie nad Apostołami?

Bo Chrytus jeden Pasterz, jedną miał owczarnię, (f)

Ta, rzekł, Uczniow i inne me owce ogarnie.

A widząc, że straszny swój zgon Pasterki blisko, (g)

Im przywłaźczał ipłoszonych trzód owiec nazwiłko.

Zaś

(a) Joan. 10. 23. Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis.

(b) Math. 16. 19. Quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in calis, & quodcumque solveris super terram, erit solutum & in calis.

(c) Math. 18. 8. Quaecumque alligaveritis super terram, erunt ligata & in caelo, & quaecumque solveritis.

(d) Math. 18. 17. Si Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut athicus & publicanus.

(e) Math. 18. 19. Iterum dico vobis, quia si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re, quamcumque petierint, fiet illis a patre meo, qui in caelis est.

(f) Joan. 10. 16. Et alias oves habeo & fiet unum ovile & unus pastor.

(g) Math. 26. 31. Omnes vos scandalum patientini in me: scriptum est enim: Percutiam Pastorem & dispergentur oves gregis.

Znał Piotrowi przy innych po swym zmartwychwstaniu, [(h)
Owce po trzykroć zlecał ku zawiadowaniu.

Ztąd on potym Biskupow współ-Biskup pokornie
Zaklinał, aby strzegli Bożych trzód dozornie.

Nie z musu, nie dla zysku, ni niby panując (i)
Nad Klerem; lecz i z siebie skład trzód okazując.

*Co do Pierwzności Piotrowey w Czynach zgromadzenia
Apostołskiego.*

Branych na Apostołów dwónastu Imiona (k)
Licząc, nazwano pierwszym (co był Piotr) Symona.

Odtąd Piotr pierwszy właśnie z Chrystusa ustawy,
Odpowiadał zszród innych na zdarzone sprawy,

Tak, gdy ich pod noc, pod wiatr raz wyśłał na morze (l)
Sam po wierzch wod dognał ich w ciemney nocy zorze.

A jak (że niepodobnie tak chodził;) uyrzeli,
Mniemając go bydz strachem z boiaźni krzyczeli.

Chrystus, Ja jestem, *wolaj, aby się nie bał,*

Piotr za wzytykch rzekł: gdyś ty; każ mi przeysć po fali.

§ § §

Tak gdy zwał przed gminem chlebem życia z Nieba (m)
Wielu z Uczniow mrukneło, wierzyć mu nietrzeba.

Poznanym niedowiarkom rzekł: nikt nie dochodzi
Do mnie, jeśli mój Ociec kogo nie dowodzi.

Tu gdy liczni Uczniowie precz się usuneli,
On spytał się dwónastu: czyliby niechcieli

Y oni iść; lecz z nich Piotr sam rzekł: gdzież póydzimy,
Maz słowa życia, jesteś Syn Boży; wierzemy.

§ § §

Po

(h) *Joan: 21. v. 15. 16. 17.*

(i) *1. Petri 5. v. 1 2 3.*

(k) *Math: 10. 9. Primus Simon, qui dicitur Petrus.*

(l) *Math: 14. 2 v. 22. 25. 26. 27. 29.*

(m) *Joan: 6. 2 v. 32. 65. ad. 69.*

Po zeyściu zaś Chrystusa i Wniebowstąpieniu,
Po ubyciu Judafza w pierwszym zgromadzeniu.

Piotr jak w trzech Ewangeliach nayprzód mianowany,
Tak w dziejach Apostołkich pierwszym napisany. (n)

Y pierwszy Zgromadzenia potrzebę ogłasza,
By obrać dwónastego na miejsce Judafza.

§ § §

A będąc znow w dwónastu Świętego zesłaniem
Ducha ponapełniani przedziwnie gadaniem.

Wszystkich Narodow mową Jezusa wstawiali (o)
Tak, że ich Cudzoziemcy, jak swych mów słuchali.

Nad czym gdy zadumieni wszyscy się dziwili:
A inni szydząc winem spiętych bydz mówili.

Tu Piotr przy jedynastu do wszystkich rzekł głośno:
Ze ci nie są piasfemi, jak mniemacie spróšno.

Nie tylko od potwarzy sam wszystkich ochronił;
Lecz do Chrztu z trztyvtysiaci ludu wtedyż skłonił.

§ § §

Gdy pochrzczeni za swoje przedane majątki
Składali Apostołom dla ubogich wziętki. (p)

Ananiaz też jakiś z Safirą swą żoną (q)
Przedawfzy rolę wziętku zmównie odłączoną

Część, niby toż, co wzięli, Apostołom złożył,
Tu się żaden za kłamstwo tylko Piotr nasfrozył.

On sam poznał fałsz, samże oboie pomorzył,
Choć w zborze zdań więkfszością wyroku nie tworzył.

Czem? że sam grzech przeniknoł? to więkfsze miał dary;
Czy że z Czyńcow Piotr pierwszy w dwónastu bez pary?

§ § §

Gdy Apostołow były sławne mnogie Cuda, (r)
Tym więcey się zbiegało do nich zewfsząd luda.

B

Oni

(n) Añor. 1. 13. 15. (o) 2. a v. 1. C 12. 13. 14. 15. 41. (p) 4 v. 34. (q) 7. 5. a
v. 7. (r) 5. 9. 12. 16. 17. 18. 27. 28. 29.

Oni w czci jednomyslney z sobą przebywali,
Jednak Piotra nad innych gmini szacowali.

Bo choć przy wszystkich tylko pod Piotrowe cienie
Kładli chorych w ulicach na wszystkich zleczenie.

§ § §

Y gdy wtedyż Starfzyzna za te cuda liczne...
Porwała Apostołów w więzienie publiczne,

A oni przez Anioła puszczeni w Kościele,
Rankiem o życiu wiecznym nauczali śmiele.

Aż im znowu ciż Starfi upor naganiiali,
Tu się wprzód Piotr, z nim wszyscy usprawiedliwiali.

Wnosić z tych siedmiu doświadczeń.

Więc ile Apostołkich Rad, i w nich spraw było,
Te jedyne lub pierwsze Piotrowe kończyło

Zdanie, przed którym żaden Apostoł nie sądził,
W dowod, że Chrystus Piotra pierwszym w sądzie zrządził.

Zbory przy Pietrze i Pośtanowienia.

Z przyczyny obrzezania nowochrześciców spory
Przywiedli Apostołów zeyść się na dwa Zbory.

Pierwszy: był z zawichrzenia przeciwko Piotrowi,
Ze dozwolił ochrzcić się nieobrzezańcowi. (s)

Na nim Piotr dowiódł Boskie sobie objawienie,
Iż poganin miał do Chrztu z Boga oczyszczenie.

Tam dzięki uczynili Bogu wszyscy wspólne,
Ze i pogan pokuty uczenie jest wolne. (t)

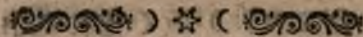
Ci więc, co dotąd tylko do Zydow mówili,
Odtąd mówiąć i Grekom, wielu nawrócili.

§ § §

A *drugi:* był z przycy, iż gdy z Zydow Chrzczeni
Dowodzili, by Grecy do Chrztu nawróceni, (u)

Byli

(s) Aß: 10. a 7. 1. (t) 11. 18. 29. 21. (u) 15. 7. 1.

Byli obrzezywani, od czego wolnemi
Ich chcieli być Barnabas i Paweł z innymi.

O to w Antiochij z Pawłem zwawe zwady,
Pod byłych w Jeruzalem Apostołów rady. (v)

Z niemiż Paweł z Barnabą wnieśli osobiście;
Których Jerozolimki Kościół uroczyście (w)

Przyiół, i z Apostołów złożył schadzkę pilnie, (x)
Gdy na niey sprzecznych mniemań dowodzone filnie, (y)

Powtawszy Piotr, powiedział do nich: wżak wam jawno
Mężowie; Bracia, iż Bóg w nas wybrał już dawno

To, ażeby z ust moich Poganie słuchali:
Słowa Ewangelii i wiarę jey dali.

Dziś więc czemu filicie Boga, aby nudne (z)
Na Uczniów wkładał jarzmo Oycom i nam trudne?

Łaska Pana JEZUSA to obydwóm sprawi,
Z obrzezańców i z pogan równie wiernych zbawi. (aa)

Jakższy się tego zdania Jakób (bb) z pism dowodow
Używizy (cc) życzył, o to nie kłócić narodow. (dd)

Tylko im dać na piśmie przez pośly nakazy,
By się strzegli bałwochwalstw i cielesney zmayı. (ee)

Wnosić z tych dwouga Zdarzeń.

Czyż z tych Apostołskiego zboru dwakroć składow,
Nie dość jest oczewistych władzy Piotra śladow?

Ot Piotr przy Pawle własność swym ustom mówienia
Do pogan przyznał, jednak Paweł zaprzeczenia

Nie oświadczył; Ot Piotr tak od obrzezywania
Uwalnia jak i Paweł, czemuż narzekania

Zadnego nie masz? owżem co się uchwalilo,
Apostołom, Starszyźnie i każdemu miło. (ff)

Tę przyslaną Uchwałę ciż mile przyieli, (gg)
Ktorey z ustawy Pawła przyjmować nie chcieli.

Bij

Bo

(v) s. 2. (w) s. 4. (x) s. 6. (y) s. 7. (z) s. 10. (aa) s. 11. (bb) s. 22. 23.
(cc) s. 27. (dd) s. 29. (ee) s. 20. (ff) s. 22. 23. (gg) s. 31.

) * (

Bo Bóg stwierdzając skutkiem dobrane opoki,
Na niey kruszył zdań niechęć przez Piotra wyroki.

DWA ZARZUTY

z Listu S. Pawła do Galatów z Roz: 2.

Ci, co nie chcą znać Piotra za głowę Kościoła,
Biorą fobie za przykład Pawła Apostoła.

Raz w tym.

Ze on Ewangelią tak na nietykanych
Miał powierzoną, jak Piotr na obrzezywanych.

Y że on w nawracaniu pogan tey doznawał
Łaski, którą Piotrowi Bóg do Żydów dawał.

Powtóre w tym.

Ze do Antiochii Paweł przybyłemu (hh)
Piotrowi w brew przyganił tak, jak nagannemu.

Bo wprzód, niż od Jakóba niektórzy przybyli,
On i inni z pogany jedność sławę żyli

A po tamtych przybyciu od pogan znikali, (ii)
Ponieważ się pochrzczonych z obrzezania bali.

Gdy zaś te uleganie i innych kuśiło,
To wymówić Piotrowi Pawła zniewoliło.

Wymówił mu: gdyś z Żydów, a z pogany jadałsz, (kk)
Jakże do Żydowskiego życia pogani wkładałsz?

§ § §

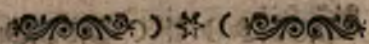
Ztąd wnosi od Papiejskiej zwierzchności odbiegły;
Paweł Piotra strofował; czyż mu był podległy?

O D P O W I E D Z

Na pierwszy.

Ze Paweł prac do pogan miał błogosławieństwo
Równe, jak Piotr do Żydów, czy przeto pierwszeństwo
Pio-

(hh) Galat: 2. r. 11. (ii) r. 12. (kk) r. 12.

Piotrowe ma byćć ómione? że przed poganami
Paweł Ewangelią (ll) jak Piotr przed Zydami

Powierzoną mieć znał się, czy ztąd stan Kościelny
Nie powinien się wydać na dwoje rozdzielný?

Bo z Zydów nawróceni zwaćby się Piotrowym
Powinni, a z narodów Kościołem Pawłowym.

Co sam Paweł zapewnie powinnie nagani,
Jak w Koryncie tych, którzy żądali byćć zwani:

Ten Pawłow, ten zaś Piotrow, a ten Apollusa;
Inny też byćć się mienił famego Chrystusa (mm)

§ § §

Na kiedyż od Chrystusa ta wrożona pora?
Ze jeden miał byćć Pasterz i jedna obora. (nn)

Wszak za Piotra i Pawła jedną się widziała,
W żydowskich, to w pogańskich Bożnicach słuchała

Piotra, to Pawła nauk, nicht tego nie wyprze,
Iż w Synagogach żydom w pogańskich w Cyprie

Paweł kazał z Barnabą (oo) i w Szkole Pisydy
Gmin Zydów nawracaiać, a w starszych ohydy

Nauk swoich doznawszy, oba powiedzieli,
Wam kazać wprzód potrzeba; żeście nie przyieli?

Y znacie się niegodni wieczney chwały godow? (pp)
Więc z jey przepowiadaniem idziem do Narodów.

Więc Piotr z Pawłem owczarnię pasąc oba jednę,
Na dziwotwora świata wypaslib ją biednę.

Bo by ją pokazali byćć z dwoma głowami,
Chwalać się byćć głównemi oba Pasterzami;

Lub gdyb oba mieć mogli osobne owczarnie,
Zdawałob się, że Chrystus byćć jedną, rzekł marnie.

§ § §

Choć do Galatów pizząc Paweł za swe liczył;
Narody nawrócone, wszak nie wydziedziczył

Ich

(ll) Galat. 2 v. 7. (mm) 1. Cor. 1. 12 C. 3. v. 4. 22. (nn) Joan. 10. 16. *niepolskim*
(oo) Act. 13. 4. (pp) v. 46.

Ich z pod wiedzy Piotrowey, gdy Piotr nieprzeſtaie
Pisać w pogańskie różne i w Galackieź kraie (qq)

Po Paſterku do ſamych z pogan nawróconych (rr)
Bałwochalstwem, ſwawolą złych chuci ſkażonych.

Zkąd znać, że Piotr i temi narodami wiaďał,
Dla których nawrócenia Paweł przepowiadał.

§ § §

Sam Paweł nie ſamotnym byďź od nawrócenia
Pragnał; bo w Jeruzalem z Uczniami złączenia

Szukał, (ss) i przed Gałaty wyznaie w ſwym liście,
Ze ſzedł do Jeruzalem widzieć oſobiſcie (tt)

Piotra, gdzie przez piętnaſcie dni z nim ſię zabawił,
Y znow ſię w Jeruzalem w lat czternaſcie ſtawił. (uu)

Po cóż? bo objawiono; by zważał nie różną
Bydź ſwą naukę od ich; na cóż? by niepróżno

Biegił lub ubiegił (ww) i od tych, którzy ſię widzieli
Czymś bydź, (xx) Ci co z Pawłem nie jak ſię nie mieli.

Na tenże ſtek i bracia zmyſłona podbiegła, (xx)
By o Jezusie Pawła mów wolność podſtrzegła;

Którym ni do godziny cierpiał ulegania,
By oſtały ſię jego prawd przepowiadania. (yy)

Z tego Pawła popisu, cóż ſię daley ſtało?
Piſze on wbrew podſtępcom, (zz) gdy ſię widzieć dało,

Iż nie bez powierzenia on przed poganami,
ſtawił Ewangelią, jak Piotr przed Żydami.

Y gdy mówił (a) poznali łaſkę jemu daną,
Tedy Jakób, Piotr i Jan, których rozumiano

Bydź Kolumnami, dali na związek prawicę,
Tym na pogan, a ſobie na Żydow dzielnicę. (b)

Mia-

(qq) 1. Petr: 1.

(rr) 1. Petr: 4. 3. *Sufficit enim præteritum tempus ad voluntatem gentium consumendam his, qui ambulaverunt in luxuriis, & illicitis idolorum cultibus.*

(ss) *Ađ. 9. v. 26. (tt) Gal: 1. 18. (uu) Gal: 2. v. 1. (ww) Ađ. 2. v. 2. (vv) 1. v. 3.*

(xx) v. 4. (yy) v. 6. (zz) v. 7. (a) v. 9. (b) v. 10.

Mianując; a czyż na toż? by władzę zrównali?
Ni; lecz pewniey, żeb bracia fałszywi poznali,
Iż on z Ewangelii u pogan głoszoney
Z Ewangelią Zydow głoszoną znofzoney,
Y za przemoc niechętnych tyle wzioł nadgrody,
Ze mu Piotr znow zaręczył do nauk Narody.

§ § §

Kto więc tym listem Pawła dowodzi, że władza
Jego z Piotrową równa, ten też równie zdradza
Jak ci, którzy dowodzą toż Pawła słowami, (c)
Ze od tych, co nad iposob są Apostołami,
Nic mniey nie był; lecz w czymże? zle wnószą; w powadze;
Bo w pracach, w nawracaniu mniey nie był; a władzę
Wyznał się mieć najmnieyszą, ni się Apostołem
Zwać godnym; bo się płonił, że walczył z Kościołem. (d)

§ § §

Z tegoż listu znać można, wnosząc się nieskładnie,
Bo kiedy Paweł mużąc przyiść do Piotra, kładnie
Czyn swój, by zapewniony miał z Piotra powagi, (e)
Wtedyżby równym z Sędzią zwał się bez uwagi.

Na drugi.

Treść drugiego zarzutu: że był strofowany
Piotr przez Pawła, więc Paweł ma być przewyższany.
Ni czynu Piotrowego poprawę dowodzi,
Ni w dowod ujęcia mu zwierzchności uchodzi.

CO DO CZYNU.

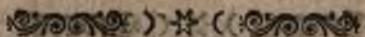
Bo iż ochrzczonym z Zydow pogańskie potrawy
Było z Jerozolimskiej wolno ieść ustawy,

Piotr

(c) 2. Corin: 12. 11. Nihil enim minus fui ab illis; qui sunt supra modum Apostoli.

(d) 1. Cor: 15. 9. Ego enim minimus Apostolorum, qui non sum dignus vocari Aposto-
lus, quoniam persecutus sum Ecclesiam Dei.

(e) Psal: 108. v. 7. Cum iudicatus, exeat condemnatus.

Piotr wiedział, jako sam jey twórca z objawienia;
Ni zgrzeszył, że przy Żydach z pogany jedzenia
Strzegł się, bo widział prawa Moyżesza pamiętnych;
A prawdy, że są po chrzcie wolni, niepoiętnych.
Pomniął gniew ich, gdy Chrystus mimo prawa cuda
Czynił, więc sądził, że mu więcej się nie uda.
A gdy im i Chrystusa (f) nie tajna nanka;
Ze praw nieuchilenia, lecz pełnienia szuka.
Więc że Żydow pochrzczonych od prawych praw wrazu,
W jedną z pogany wolność wwieść trudno od razu.
Piotr by pochrzczonym nudu, a chcącym chrztu wstrętu
Nie sprostował, więc nie naglił ich zmiany do szczętu.
Lecz wąfle latorosli hodniąc łagodnie,
Miawłszy wolność ieść nie ieść, śmiał ieść im dogodnie:
Nie kontent z tego Paweł, dawniej tam zażyły,
Gdzie z nim o Ceremoniał już złych braci były
Spory, i te sążone: wiec rzewanie wymawia.
Ale czy wymowionej uległości sprostawia
Poprawy obietnicę, lub żal popełnionej?
Najmniej o tym niepisze; owszem może onej
Piotr Pawłowi dał przykład; że przed Koryntiany,
Wyznaie, iż z wolnego we wżyskim, był znany
Sługą wżyskich, by wżyskich zyskał. Więc z Żydami,
Niby żyd był, by Żydow; A co pod prawami
Tym, niby był pod prawem, choć nie był, by onych
Też będącym bez prawa, by tych nawróconych
Miał jak wżyskich; więc z niemi, niby był bez prawa,
Tak żył, choć wyznał, że go Chrystusa ustawa (g)

Wią-

(f) *Math: 5. 17.*

(g) 1. *Cor: 9. 19. Nam cum liber essem ex omnibus, omnium me servum feci, ut plures lucrificerem. v. 20. Et factus sum Judæis tanquam Judæus, ut Judæos lucraver. Iis, qui sub lege sunt, quasi sub lege essem, (cum ipse non essem sub lege), ut eos, qui sub lege erant lucrificerem: Iis qui sine lege erant; tanquam sine lege essem cum sine lege Deus non essem, sed in lege essem Christi) ut lucrificerem eos, qui sine lege erant.*

Wiązała. Więc każdemu takie ulegania
Są wbrew, kto ich zganieniem Piotrowi przygania.
Bo czy ganne to w Pietrze, -co w nim Paweł winił;
Gdy czytamy, że Paweł toż potrzebite czynił.

CO DO ZWIERZCHNOSCI.

Gdy słyżę te pozory równi: na ich wnioski,
Wraz uczą odpowiedzieć z Europy pogłoski
O Seymach w Francyi, w Szwecyi, w Polfczce terazniejszych,
O Sądach Trybunałskich i w Powiatach mniejszych.
Tam przed Królmi poddani z praw zdrożność zadaia,
Y ich poprawą czyż się z Królmi zrównywaia?
W Sądach niżli z Marszałkiem zarówno kreskuia,
A równey z Marszałkami władzy nie zyskuia.
Tak co w czynach Piotrowych nie do swego ładu
Paweł postrzegł, i zaraz zagadł do układu,
Czy przez to okazał się albo został równym?
Chiba nieprzyjaciółom podległości głównym.

OSTATNIA

Z równaiącemi Piotrowi Pawła rozprawa.

Przeciw utrzymuiącym Piotrowe Pierwzeństwo,
Ci co innym przyznaią równe dostoięństwo.
Jle tylko nadawczych władzy pism znaczenia
Wykładow popisali, że ich tłumaczenia
Nic znaczą, tylko, iż ich Autor każdy bredzi,
Więc gdy na nadań pewność nie mam odpowiedzi,
Wnoszę przeciw zarzutom o Pawle wniesionym
Pytanie; kiedy Paweł został nawróconym?
Wszak po Wniebowstąpieniu i Ducha zesłaniu,
Po kluczow i Pasterstwa Piotrowi oddaniu.
Po zaleceniu wszytskie nauczać Narody (h)
Y onych chrzcic w Imieniu Trójcy Świętey z wody.
Po zleceniu jednemu Piotrowi umacniać
Współbraci Apostołow, a przytym ułacniać

C

Zwią-

(h) Mat. 28. 19.

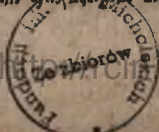
Zwiążności, rozwiążności na ziemi przez siebie,
Lub z wżysftkimi, z zaręką wążności ich w Niebie;
Y gdy Piotr sflynał takich nadań używaniem,
A Paweł Apoftołów sflawił się ściganiem,
Dopiero Pawła Jezus cudownym pociskiem (i)
Zamiaft przesladownika obdarza nazwiskiem
Nacznym wybranego, w którymby on nofił (k)
Imie Jezus, i ku czci przed Narody gfofił.
Wtedyż Pawłowi przyrzekł to do oznaymienia,
Co mu cierpieć potrzeba dla jego Imienia. (l)
To całe przez Chrystusa Pawła powołaanie,
Y że on nie chrzczyć, ale na przepowiadanie
Pořany (m) sam to piře w liřcie do Koryntu,
Więć w sferach tych dořtoieństw nie mař Labiryntu.
Bo co Chrystus Piotrowi swym řowem pořlubif,
Tym się Paweł pod życiem Piotra nie pochlubif.
Bo te Piotra z pierwfzości z pozniefzszym zrównanie
Sprawifob Apoftořtwu Piotra nieufanie,
Gdy lub Piotr widziařby się wartym poniřenia,
Lub, że się Chrystus w Piotra dobraniu odmienia;
Lecz, że Bóg w obietnicach wierny, w darach stařy,
Dořtoieństw, które się wprzód Piotrowi dořtařy,
Nie odbierał, zwłařcza gdy zařlugi řtatecznie
Piotr póki żył pomnařał, więc po zgon i wiecznie
W řówney wlařdzy w nařtepcach zořtał zachowanym,
Gdyż te bez umnieyřzania i po przeklinanym
Bifkupie nařtepnemu řadził dać Pfałmifta, (n)
Jak po Judafzu danó (o) więc rzecz oczywifta:
Ze Piotr sam i w nařtepcach jeřt z Bifkupow pierwfzy,
Y na tym podpisuję koniec moich wierřy.

X. Ignacy a S. Maria de Mercede Trynitarz.

(i) Ađ: 9. v. 4. (k) v. 15. (l) v. 16.

(m) 1. Cor: 1. 17. Non enim misit me Christus baptizare sed Evangelizare.

(n) Psal: 108. v. 8. Et Episcopatum ejus accipiat alter. (o) Ađ: 1. v. 20.

XVIII. 2. 1181

1990

~~V~~
1827. 2. MAX